

**Regulamentului
ce ține de constatarea contravențiilor
pe teritoriul municipiului Bălți**

I. NOȚIUNI GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește obligațiunile, responsabilitatea și ordinea de realizare a funcțiilor pentru prevenirea, depistarea și constatarea contravențiilor administrative (în sfera gospodăriei locativ-comunale, regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public, în domeniul comerțului și prestări serviciilor, în sfera construcțiilor și în sfera publicității) pentru asigurarea executării Legilor, Hotărârilor Parlamentului și Guvernului RM, Deciziilor Consiliului municipal, Dispozițiilor Primarului și altor acte normative.
2. În scopul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Administrație publică locală – totalitatea autorităților publice locale constituite, în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Contravenție administrativă - acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de Codul Contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, conform responsabilității stabilite pentru contravenție.

Contravenție continuă - fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității contravenționale. Ea se consumă în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Contravenție prelungită - fapta săvârșită cu o unică intenție, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni și/sau inacțiuni contravenționale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenție. Ea se consumă în momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni contravenționale.

Procesul-verbal cu privire la contravenție - este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Procesul contravențional - este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Citarea - este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional.

Comisia administrativă – comisie pe lângă organul executiv al administrației publice locale se formează de consiliul local, în componența căreia intră președintele, vicepreședintele, secretarul responsabil și 4-7 membri, care examinează dosarele privind contravenții, prevăzute de art. 75, 76, 92, 126¹, 154, art. 157 alin. (7), (8), art. 165, 170-175, 180, 181, 227 și art. 273 pct. 9), (9¹), 11), 15), 16) din Codul Contravențional al RM.

Servicii publice de gospodărie comunală - servicii scoase din subordinea autorităților publice centrale și constituite ca structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Direcția gospodărie comunală – subdiviziunea organului administrației publice locale, abilitat cu funcții de coordonare și control a activității întreprinderilor gospodăriei comunale.

Gospodărie comunală – structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă ce țin de gospodăria comunală.

Direcția cultură – subdiviziunea organului administrației publice locale, abilitat cu funcții de coordonare și control regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public.

Direcția comerț - subdiviziunea organului administrației publice locale abilitat cu funcții de de coordonare și control a activității în domeniul comerțului și prestărilor serviciilor.

Direcția arhitectură și urbanism - subdiviziunea organului administrației publice locale, abilitat cu funcții de coordonare și control în sfera construcțiilor.

Serviciul publicitate - subdiviziunea organului administrației publice locale abilitat cu funcții de de coordonare și control a activității în sfera publicității.

Prestator de servicii – agenții economici, care furnizează/prestează servicii publice în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Comerciant – persoană fizică sau persoană juridică care desfășoară activități în domeniul comerțului;

Unitate comercială – unitate (spațiu) în care au loc procesele operative de circulație a mărfurilor/serviciilor (primirea, depozitarea și vânzarea). Unitatea comercială poate fi identificată prin adresă poștală individuală;

Unitate de alimentație publică – unitate comercială sau loc de vânzare unde se prestează servicii de pregătire, preparare, prezentare, comercializare și servire a produselor alimentare, de deservire a ceremoniilor și festivităților, precum și se desfășoară activitate de agrement aferentă acestor servicii. Serviciile menționate pot fi prestate în cadrul unității de alimentație publică sau în afara acesteia;

Loc de vânzare – suprafață de teren sau suprafață în cadrul unei încăperi unde are loc vânzarea bunurilor și serviciilor prin intermediul:

a) unităților mobile;

b) construcțiilor și elementelor de construcție amplasate provizoriu în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare;

c) perimetrului în cadrul căruia are loc comerțul ambulant fără unitate mobilă.

Locul de vânzare nu poate fi identificat prin adresă poștală individuală;

Unități mobile – standuri mobile, tonete, tarabe, tejghele, cărucioare, aparate-automat pentru vânzări, autoremorci, rulote mobile, vehicule/automagazine special amenajate sau alte utilaje mobile pentru comerț;

Agentul constatator – reprezentantul Direcției gospodărie comunală, Direcției cultură, Direcției comerț, Direcției arhitectură și urbanism și Serviciului publicitate, abilitat cu funcții prin dispoziția primarului în conformitate cu art. 417, 423⁸ alin (2) lit. b), 423¹⁰, și art. 440 din Codul Contravențional de a constata contravenții administrative în sfera gospodăriei comunale, în domeniul comerțului și prestărilor serviciilor, în domeniul cultural și a monumentelor de for public, în sfera construcțiilor și în sfera publicității și transmiterea materialelor conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare pentru examinarea contravențiilor și aplicării sancțiunilor.

Contravenient – persoană fizică, persoană cu funcție de răspundere sau persoană juridică care a comis o contravenție prevăzută de Codul Contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008 al RM.

Persoană juridică - persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pîrît în instanță de judecată. Persoanele juridice urmează să aibă balanță autonomă sau deviz.

Persoană fizică - persoană fizică este omul. Omul poate fi cetățeanul RM, cetățean străin și în genere să nu fie cetățean nici a unui stat (persoană fără cetățenie). Ca persoană fizică poate fi cetățean al RM, cetățean străin și persoane fără cetățenie.

Apărător - este persoana admisă în profesia de avocat avînd dreptul să participe la procesul contravențional pentru a asigura asistență juridică sau a reprezenta partea pe care o asistă.

Victimă – este persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

Martor - este persoana citată în această calitate de către autoritatea competentă, care are cunoștință despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional.

Traducător - este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți ori surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret sau de traducător de către agentul constator sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de Codul Contravențional.

Specialist – este persoana neinteresată de rezultatele cauzei contravenționale, cu suficiente cunoștințe și deprinderi speciale pentru a acorda ajutor agentului constator sau instanței de judecată, chemată să participe la efectuarea acțiunilor procesuale în cazurile prevăzute de Codul Contravențional.

Probele - sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de Codul Contravențional, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Sanctiune contravențională - este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrșit o contravenție.

Amenda - este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de Codul Contravențional. Amenda se stabilește în unități convenționale.

3. Direcția gospodărie comunală, Direcția cultură, Direcția comerț, Direcția arhitectură și urbanism și Serviciul publicitate susțin relații de colaborare cu instituțiile de stat, de drept, științifice, învățămînt, conducătorii întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor din municipiu, sursele de informare în masă.
4. În activitatea sa Direcția gospodărie comunală, Direcția cultură, Direcția comerț, Direcția arhitectură și urbanism și Serviciul publicitate se conduc de Constituția Republicii Moldova, Legile RM, Hotărârile Guvernului, Dispozițiile primarului municipiului Bălți.
5. Direcția gospodărie comunală, Direcția cultură, Direcția comerț, Direcția arhitectură și urbanism și Serviciul publicitate duce evidența contravențiilor administrative în sfera gospodăriei locativ-comunale, în sfera culturală, în domeniul comerțului și prestări serviciilor, în sfera construcțiilor și în sfera publicității pe teritoriul municipiului Bălți.

II. FUNCȚIILE DE BAZĂ

1. Direcția gospodărie comunală:

- 1.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera gospodăriei comunale pe teritoriul municipiului Bălți;
- 1.2. depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative (art. 126¹, 154, art. 157 alin. (1)-(3), alin. (5)-(10), 170-175, 180, 180¹, 181, art. 326 alin. (1) și (1¹) din Codul Contravențional) ce țin de competența Direcției gospodărie comunală și le remite spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare;
- 1.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;
- 1.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sfera gospodăriei comunale;
- 1.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera gospodăriei comunale;
- 1.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative constatate, cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor;
- 1.7. participă la ședințele organelor competente în calitate de agentul constator.

2. Direcția cultură:

- 2.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera protecției și folosirii bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public;
- 2.2. depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative prevăzute de Codul Contravențional la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, și la art. 74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, iar procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare;
- 2.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;
- 2.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sfera protecției și folosirii a bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public;
- 2.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în protecției și folosirii a bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public;
- 2.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative constatate, cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor.
- 2.7. participă la ședințele organelor competente în calitate de agentul constator.

3. Direcția comerț:

- 3.1 organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în domeniul comerțului și prestărilor serviciilor pe teritoriul municipiului Bălți
- 3.2. depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative (art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) din Codul Contravențional) ce țin de competența Direcției comerț și le remite spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare;
- 3.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;
- 3.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în domeniul comerțului și prestărilor serviciilor;
- 3.5 asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în domeniul comerțului și prestărilor serviciilor;
- 3.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative constatate, cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor;
- 3.7. participă la ședințele organelor competente în calitate de agentul constator.

4. Direcția arhitectură și urbanism:

- 4.1 organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera construcțiilor pe teritoriul municipiului Bălți;
- 4.2. depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative prevăzute de art. 104¹, 178, 179 din Codul Contravențional) ce țin de competența Direcției arhitectură și urbanism și le remite spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare. În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art. 178 și 179, agentul constator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art.439⁶ din Codul Contravențional al RM;
- 4.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;
- 4.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sfera construcțiilor;
- 4.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera construcțiilor;
- 4.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative constatate, cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor;

4.7. participă la ședințele organelor competente în calitate de agentul constator al contravenției administrative.

5. Serviciul publicitate:

- 5.1 organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera publicității pe teritoriul municipiului Bălți;
  - 5.2 depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative prevăzute de art. 364 alin. (1) din Codul Contravențional) ce țin de competența Serviciului publicitate și le remite spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare;
  - 5.3 prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;
  - 5.4 urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților în sfera publicității;
  - 5.5 asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera publicității;
  - 5.6 realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative constatate, cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor;
  - 5.7 participă la ședințele organelor competente în calitate de agentul constator al contravenției administrative.
6. Agentul constator poate califica și constata contravenții, în limitele competenței sale. Materialele contravenționale se transmit de către agentul constator, la organul competent pentru a examina contravenția respectivă. La aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante. Nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE AGENTULUI CONSTATOR

1. Agentul constator, în limitele competenței sale, are dreptul:
  - 1.1. să depisteze și să constate încălcarea/faptele ilegale, conform Codului Contravențional, ce țin de competența Direcției gospodărie comunală, Direcției cultură, Direcției comerț, Direcției arhitectură și urbanism și Serviciului publicitate pe teritoriul municipiului Bălți;
  - 1.2. să colaboreze cu alte organe de stat, autorități publice locale, instituții de învățământ și specialiștii în domeniul contravențiilor administrative, deasemenea, agentul constator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sunt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor;
  - 1.3. să invite sau să informeze reprezentanții organizațiilor prestatori de servicii în vederea atragerii contravenientului la răspundere, după caz;
  - 1.4. este abilitat să înainteze indicații și prescripții conducătorilor întreprinderilor gospodăriei comunale, organizațiilor și agenților economici privind problemele vizate;
  - 1.5. să înainteze propuneri pentru audierea conducătorilor întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor municipale la ședințele primăriei și Consiliului municipal.
2. Agentul constator, în limitele competenței, este obligat:
  - 2.1. să respecte Constituția și Legile RM;
  - 2.2. să execute obligațiunile sale de serviciu stabilite în fișa postului, să nu ascundă acțiuni ilicite;
  - 2.3. să păstreze confidențialitatea datelor, cu care face cunoștință în cadrul activității;
  - 2.4. să examineze în termen contestațiile și adresările cetățenilor la capitolul contravențiilor administrative, în limitele competenței Direcției gospodărie comunală, Direcției cultură, Direcției comerț, Direcției arhitectură și urbanism și Serviciului publicitate;
  - 2.5. la întocmirea proceselor-verbale să explice contravenienților drepturile și obligațiunile acestora;
  - 2.6. la solicitarea contravenientului să atragă traducătorul, după caz;
  - 2.7. să ia poziție neutră la depistarea și constatarea contravențiilor administrative;

- 2.8. să realizeze pregătirea rapoartelor despre rezultatele activității pentru problemele vizate.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE CONTRAVENIENTULUI

- 1.** Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
  - 1.1. la apărare;
  - 1.2. să cunoască fapta imputată;
  - 1.3. să primească informație în scris și explicații în privința drepturilor, prevăzute de art. 384;
  - 1.4. să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
  - 1.5. să prezinte probe;
  - 1.6. să formuleze cereri;
  - 1.7. să conteste decizia asupra cauzei;
  - 1.8. la traducător;
  - 1.9. să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
  - 1.10. să solicite audierea martorilor;
  - 1.11. să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.
- 2.** Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
  - 2.1. să asigure accesul liber la locul săvârșirii contravenției;
  - 2.2. să se prezinte la citarea agentului constatator;
  - 2.3. să prezinte actele necesare, la solicitarea agentului constatator;
  - 2.4. să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator.

V. ORDINEA DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Dreptul la întocmirea proceselor-verbale are șeful, adjuncul, specialiștii principali ai Direcției gospodărie comunală, Direcției cultură, Direcției comerț, Direcției arhitectură și urbanism și Serviciului publicitate în limitele competenței sale, abilitate prin dispoziția primarului.
2. La depistare și constatare agentul constatator este obligat:
  - 2.1. să prezinte legitimația de serviciu, fără solicitarea contravenientului;
  - 2.2. să se comporte amabil, corect, imparțial, nereacționând la acțiuni de provocare a contravenientului;
  - 2.3. În cazul depistării contravenției administrative agentul constatator este obligat să întocmească procesul-verbal la încălcările depistate.
3. Procesele-verbale se întocmesc pe formularele de strictă evidență, stabilite și aprobate prin decizia Consiliului municipal Bălți.
4. Întocmirea proceselor-verbale pe formularele, ne aprobate prin decizia Consiliului municipal Bălți, este strict interzisă.
5. Formularea faptelor depistate a încălcărilor urmează să corespundă cerințelor capitolului II din prezentul Regulament.
6. Procesul-verbal se întocmește în trei exemplare prin hârtie indigo, unde citeț și fără corectări se completează toate rubricile. Primul exemplar se remite organului competent pentru a examina această contravenție; al doilea exemplar - către persoana împotriva caruia a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție; al treilea exemplar rămâne agentului constatator.
7. Procesul-verbal se întocmește în prezența contravenientului. În caz de lipsă a acestuia, în prezența altei persoane, care a atins vârsta de 18 ani și care se află pe adresa indicată sau este în relații de rudenie cu contravenient.
8. În caz, dacă contravenientul refuză să semneze, procesul-verbal, atunci în proces-verbal se face notă privind refuzul. Procesul-verbal se consideră valabil, dacă sunt aplicate semnături a doi martori.

9. Un exemplar al procesului-verbal se remite contravenientului (în caz de lipsă a acestuia, se expediază prin poștă), al doilea exemplar se păstrează la agentul constatator.
10. În caz, dacă contravenientul refuză să primească procesul-verbal întocmit, agentul constatator face însemnare în procesul-verbal, un exemplar îi remite contravenientului și expediază copia procesului-verbal al agentului constatator prin scrisoare cu aviz cu înștiințare despre primire în termen de 10 zile din ziua întocmirii procesului-verbal.

VI. RESPONSABILITATEA AGENTULUI CONSTATATOR

1. Obligațiunile, responsabilitatea și competența individuală a colaboratorilor Direcției gospodărie comunală, Direcției cultură, Direcției comerț, Direcției arhitectură și urbanism și Serviciului publicitate se stabilește în fișele postului, aprobate de primarul municipiului și semnate de lucrători scriptici.
2. Agentul constatator este responsabil:
  - 2.1. pentru autenticitatea datelor indicate în procesul-verbal;
  - 2.2. pentru informarea contravenientului despre drepturile și obligațiile acestuia;
  - 2.3. pentru decizia aprobată cu privire la calificarea și constatarea contravențiilor administrative;
  - 2.4. poartă răspundere pentru corectitudinea realizării și aplicării legislației în domeniul contravențiilor administrative;
  - 2.5. pentru păstrarea datelor confidențiale, deciziilor, metodelor ș.a., cu care a luat act în cadrul activității.
3. Persoanele responsabile, abilitate cu funcții de constatare a contravențiilor administrative, care fac abuz de drepturi, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială și penală în modul stabilit de lege.

VII. TERMENII DE CONSTATARE ȘI CONTESTARE

1. Contravenția se aduce la cunoștința agentului constatator prin intermediul contestației sau înștiințării sau se stabilește la propria inițiativă, când săvârșirea acțiunii ilicite se depistează în rezultatul controlului sau verificării, în conformitate cu atribuțiile de serviciu și în cazuri prevăzute de lege.
2. Dacă este necesar, agent constatator întocmește proces-verbal în rezultatul controlului sau verificării.
3. Agentul constatator prompt, dar în caz de imposibilitate, în termen de 3 zile, este obligat să verifice datele și să ia măsuri, prevăzute de art. 104¹, 126¹, 154, art. 157 alin.(1)–(3), (5)–(10), art.178, 179, 180¹, 181, art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16), art. 326 alin.(1) și (1¹) și art. 364 alin. (1), și în baza art. 399 alin. (2), care prevede că agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sînt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.
4. Agentul constatator nu mai tîrziu de 30 zile este obligat să verifice datele și să ia măsuri, prevăzute de Codul Contravențional, să înainteze prima preîntîmpinare, apoi a doua preîntîmpinare, dar în caz dacă de contravenient nu vor fi luate măsuri pentru lichidarea contravenției, agentul constatator este în drept, să ia măsuri, prevăzute de prezentul Regulament.
5. În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenție se înscrie într-un registru de evidență în ordinea încheierii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator, apoi se remit spre examinare conform competenței în conformitate cu legislația în vigoare.
6. Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei

agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respective.

7. Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.
8. Contestația depusă în termen suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.
9. Depunerea contestației peste termen, nu suspendă executarea deciziei agentului constatator, însă instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

1. Prezentul Regulament determină condițiile de bază, care reglementează relațiile între agentul constatator și contravenient.
2. Modificările și completările în prezentul Regulament se operează prin decizia Consiliului municipal Bălți.
3. Regulamentul intră în vigoare din momentul aprobării deciziei Consiliului municipal Bălți.
4. Structura subdiviziunii agentului constatator se lichidează prin decizia Consiliului municipal Bălți.

*Anexa nr. 2
la decizia Consiliului municipiului Bălți
nr. _____ din _____*

Seria ____ Nr. _____

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

ПРОТОКОЛ О ПРАВОНАРУШЕНИИ

“ _____ ” _____ 20 _____ ora _____ **locul încheierii**
(дата составления) (время) (место составления)

Agent constataator
(констатирующий субъект) _____ (funcția numele și prenumele agentului constataator должность, имя, фамилия констатирующего субъекта)

adresa juridică: mun. Bălți, str. Independenței, 1
юридический адрес: мун. Бэлць, ул. ИнDEPENDЕНЦИЙ, 1

A constatat că: (установил что:) a) **persoana fizică** (a) физическое лицо **cu funcție de răspundere** (ответственное лицо) **(de subliniat/подчеркнуть)**
Numele: _____ **Prenumele:** _____ **patronimicul:** _____ **data nașterii** _____ **locul nașterii** _____
(фамилия) (имя) (отчество) (дата рождения) (место рождения)

Buletin de identitate /паспорт: seria _____ număr _____ eliberat de _____ la _____ IDNP _____

Viza de reședință/прописка _____ domiciliul/место жительства _____
date suplimentare _____
(дополнительные сведения)

Locul de muncă/место работы _____ funcția/должность _____

b) **persoana juridică**
(юридическое лицо) _____

denumirea, sediul, datele persoanei care o prezintă/наименование, юридический адрес, данные о лице, которое его представляет
IDNP/фискальный код _____

Timpul comiterii/(время совершения) ziua _____ luna _____ anul _____ ora _____ (sau perioada cuprinsă între): _____
(день) (месяц) (год) (время) (или в какой период)

Locul comiterii, fapta comisă _____
(место совершения, изложение существа правонарушения): _____

_____

_____

_____

_____

Încălcând prevederile/нарушив положения _____
(denumirea articolului și aliniatului actului normativ care a fost încălcat/часть, статья, нормативного акта, который был нарушен)

_____

Circumstanțe (atenuate, agravante)/обстоятельства (смягчающие/отягчающие): _____

Explicațiile persoanei care a comis contravenție/объяснение лица, совершившего правонарушение: _____

_____

_____

_____

_____

Proces-verbal a fost întocmit în prezența/absența contravenientului, ori refuzul său de a semna procesul-verbal/протокол был составлен в присутствии/отсутствии правонарушителя, или отказ лица в подписи протокола (de subliniat/подчеркнуть)

Contravenientul _____
(Правонарушитель) (semnătură/роспись)

Martor 1. _____
(свидетель) (N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel./Ф.И.О., место жительства, ул.,дом, кв.,тел.)

Martor 2. _____
(свидетель) (N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel./Ф.И.О., место жительства, ул.,дом, кв.,тел.)

Reprezentantul legal/apărător _____
(Законный представитель/Защитник) (N.P.P. locul de muncă,tel./Ф.И.О., место работы, тел.)

Interpret, traducător _____
Переводчик (N.P.P. locul de muncă,tel./Ф.И.О., место работы, тел.)

La procesul-verbal se anexează următoarele documente: _____
(к протоколу прилагаются следующие документы): _____

Decizia agentului constataator/решение констатирующего субъекта:

a) **de remiterea conform competenței în/o** передаче на рассмотрение по компетенции в: _____

b) **cu recomandare/c** рекомендацией: _____

Martor 1. _____ Martor 2. _____ Reprezentantul legal/apărător _____
(semnătură/роспись) (semnătură/роспись) (semnătură/роспись)

Am luat cunoștință cu proces-verbal, cu decizia agentului constataator, cu drepturile și obligațiile prevăzute de art.34, 378, 384 și 448 Cod Contravențional al RM, specificate pe verso, iar exemplaru procesul-verbal am primit-o, pentru ce semnez/Ознакомился с протоколом, с решением констатирующего субъекта, с правами и обязанностями, предусмотренные ст. 34, 378, 384 и 448 Кодекса о правонарушениях РМ и получил экземпляр протокола, за что и подписываюсь:

_____

_____

_____

Agent constataator _____
Констатирующий субъект (semnătură/роспись)

Contravenientul _____
Правонарушитель (semnătură/роспись)

În atenția în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal conform prevederilor Codului contravențional

Articolul 378. Dreptul la apărare

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.
- (2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).
- (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.
- (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

- (2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
  - a) la apărare;
  - b) să cunoască fapta imputată;
  - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
  - d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
  - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
  - f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
  - g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
  - h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
  - i) să prezinte probe;
  - j) să formuleze cereri;
  - k) să conteste decizia asupra cauzei;
  - l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
  - m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competentă să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
  - n) să solicite audierea martorilor;
  - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
  - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra conținutului lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
  - q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
  - r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
  - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competentă să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârile judecătorești;
  - t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
  - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) litu) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
  - a) să se prezinte la citirea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
  - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
  - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
  - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței;
  - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată;
  - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședință fără învoierea datei de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesul contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestarea împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție

- (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiilor de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).
- (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.
- (3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.
- (4) Contestarea împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.
- (5) Contestarea depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.
- (6) În cazul prevăzut la alin.(2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.
- (7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.
- (8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat."

К сведению лица, в отношении которого инициировано производство о правонарушении, в соответствии с положениями Кодекса о правонарушениях

Статья 378. Право на защиту

- (1) В ходе производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан обеспечить сторонам и другим участникам процесса реализацию в полном объеме их процессуальных прав в соответствии с настоящим кодексом.
- (2) На протяжении всего производства о правонарушении стороны вправе пользоваться помощью защитника (адвоката).
- (3) В момент возбуждения производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан сообщить лицу, подлежащему ответственности за правонарушение, о его праве на помощь защитника.
- (4) Не позднее трех часов с момента задержания лица, подлежащего аресту за правонарушение и не имеющего выбранного им защитника, назначается в установленном частью (1¹) статьи 167 Уголовно-процессуального кодекса порядка адвокат, предоставляющий юридическую помощь, гарантируемую государством.
- Статья 384. Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении**
- 2) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет право:
  - a) на защиту;
  - b) знать вменяемое ему в вину деяние;
  - c) быть обеспеченным не позднее трех часов с момента задержания адвокатом, предоставляющим юридическую помощь, гарантируемую государством, – в случае, если деяние наказывается арестом за правонарушение;
  - d) в случае задержания в течение одного часа с момента задержания сообщить через орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, двум лицам по его выбору о факте задержания и месте содержания под стражей;
  - e) получить письменную информацию и разъяснение относительно предусмотренных настоящей статьей прав, включая право молчать и не свидетельствовать против себя самого и своих близких родственников, супруга/супруги, жениха/невесты, а также не признавать свою вину;
  - f) быть опрошенным в присутствии защитника – в случае, если согласно или требует быть опрошенным;
  - g) общаться с защитником в конфиденциальных условиях без ограничения количества и продолжительности встреч;
  - h) ознакомиться с материалами дела и получать по просьбе в течение 24 часов копии протокола;
  - i) представлять доказательства;
  - j) заявлять ходатайства;
  - k) оспаривать решение по делу;
  - l) признать себя полностью или частично виновным в совершении вменяемого ему в вину деяния;
  - m) заявлять отвод представителю органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, эксперту, переводчику, секретарю судебного заседания;
  - n) требовать опроса свидетелей;
  - o) возражать против действий констатирующего субъекта и требовать занесения этих возражений в протокол;
  - p) ознакомиться с протоколом, составленным констатирующим субъектом, подавать замечания относительно его правильности, требовать внесения в него обстоятельств, которые, по его мнению, должны быть отмечены;
  - q) примириться с потерпевшим в предусмотренном настоящим кодексом порядке;
  - r) уведомляться констатирующим субъектом обо всех затрагивающих его права и интересы решениях и получать по просьбе копии таких решений;
  - s) обжаловать в установленном законом порядке действия и решения органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, включая судебное решение;
  - t) отзывать любую жалобу, поданную им или в его интересах защитником;
  - u) требовать и получать возмещение ущерба, причиненного незаконными действиями или бездействием органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.
- (3) Реализация лицом, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, своих прав или отказ от их реализации не могут истолковываться ему во вред и не могут иметь неблагоприятных для него последствий.

- (3¹) Право, предусмотренное пунктом u) части (2), предоставляется лишь в случае, когда окончательным судебным решением установлен незаконный характер действий или бездействия органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.

- (4) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, обязано:
  - a) являться по вызову органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении;
  - b) соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на освидетельствование и личный обыск;
  - c) беспрекословно соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на проведение теста на алкоголь, на медицинское освидетельствование, снятие отпечатков пальцев, взятие крови и выделений организма на анализ;
  - d) подвергаться по требованию компетентного констатирующего субъекта или судебной инстанции судебной экспертизе;
  - e) подчиняться законным распоряжениям констатирующего субъекта и председательствующего в судебном заседании;
  - f) соблюдать порядок в судебном заседании и не покидать зал заседания без разрешения председательствующего в заседании.
- (5) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет и иные права и обязанности, предусмотренные настоящим кодексом.

- (6) В соответствии с положениями настоящего кодекса права несовершеннолетнего реализуются также его законным представителем. К производству о правонарушении применяются соответствующим образом положения Уголовно-процессуального кодекса о правах и обязанностях законного представителя несовершеннолетнего.

Статья 448. Обжалование протокола о правонарушении

- (1) Правонарушитель, потерпевший или их представитель, прокурор, если он участвует в деле о правонарушении, в случае своего несогласия с решением констатирующего субъекта или в случае вынесения решения с нарушением установленных настоящим кодексом процессуальных норм вправе обжаловать вынесенное по делу о правонарушении решение. Срок обжалования решения констатирующего субъекта составляет 15 дней со дня вынесения решения или – для сторон, не присутствовавших на заседании по делу о правонарушении, – со дня вручения копии данного решения в соответствии с частью (8) статьи 447¹.
- (2) В случае пропуска предусмотренного частью (1) срока по уважительным причинам, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания или взыскания материального ущерба, лицу, в отношении которого вынесено решение, по его заявлению срок обжалования может быть восстановлен судебной инстанцией, компетентной рассмотреть жалобу.
- (3) Лицо, в отношении которого вынесено решение и которое отсутствовало как при рассмотрении дела, так и при вынесении решения и не было извещено о вынесенном решении, может обжаловать решение констатирующего субъекта и за пределами установленного срока, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания за правонарушение или взыскания материального ущерба.
- (4) Жалоба на вынесенное по делу о правонарушении решение подается в орган, к которому относится констатирующий субъект, рассмотревший дело. Не позднее трех дней со дня подачи жалобы констатирующий субъект направляет жалобу и материалы дела о правонарушении в компетентную судебную инстанцию.
- (5) Поданная в соответствии с частью (1) жалоба приостанавливает исполнение наказания за правонарушение, назначенного в протоколе о правонарушении или решением констатирующего субъекта.
- (6) В случае, предусмотренном частью (2), судебная инстанция может приостановить исполнение решения до разрешения вопроса о восстановлении срока обжалования.
- (7) Подача жалобы за пределами установленного срока обжалования в соответствии с частью (3) не приостанавливает исполнение решения констатирующего субъекта. Судебная инстанция, рассматривающая жалобу, может приостановить исполнение обжалуемого решения.
- (8) Лицо, обжалующее решение о назначении наказания за правонарушение, освобождается от уплаты государственной пошлины.

